

29.5.2001 DNr 2/51/2001

Statens bokföringsnämnds utlåtande om en ansökan i vilken Patent- och registerstyrelsen har bett om utlåtande om hur Patent- och registerstyrelsen och de ämbetsverk med vilka styrelsen samarbetar skall redovisa de inkomster som fördelas mellan ämbetsverken i sin bokföring.

Patent- och registerstyrelsen (PRS) är ett räkenskapsverk som sorterar under handels- och industriministeriet (HIM). PRS har avtalat om samarbete med arbetskrafts- och näringslivscentralerna (TE-centralerna), som sorterar under handels- och industriministeriet samt länsstyrelserna, som sorterar under inrikesministeriet. Magistraterna är registerförvaltningens lokala myndigheter, som verkar i anknytning till länsstyrelserna. Magistraterna och TE-centralerna deltar i skötseln av de uppgifter som patent- och registerstyrelsen har. Det finns ett skilt avtal om arbetsfördelningen i det handelsregister som PRS för. Samarbetet omfattar utöver kostnadsfri information och handledning också följande avgiftsbelagda tjänster: a) anmälningar till handelsregistret, b) diarieintyg ur handelsregistret, handelsregisterutdrag och bolagsordningar samt c) videoinformation i patentfrågor.

Handelsregistrets anmälningsavgift kan betalas på Patent- och registerstyrelsens bankkonto, i patent- och registerstyrelsens kassa samt på TE-centralen eller magistraten. Varje samarbetspart kan utfärda utdrag, intyg och kopior ur handelsregistersystemet och varje samarbetspart uppstår avgifter för de prestationer man utför.

HIM fastställer hur de avgifter som tas emot för prestationerna skall fördelas mellan magistraterna, TE-centralerna och PRS.

Magistraterna och TE-centralerna redovisar oavkortat alla de avgifter som de tar emot för handelsregisteranmälningar direkt till PRS. Magistraterna och TE-centralerna tar emot avgifterna för diarieutdrag, kopior av bolagsordningar och handelsregisterutdrag på ort och ställe. Magistraterna och TE-centralerna betalar PRS andel av de betalningar som tagits emot för diarieutdrag, kopior av bolagsordningar och handelsregisterutdrag till PRS, mot en faktura från PRS. HIM har genom sitt beslut 3/021/94 fastställt fördelningen av betalningarna till magistraterna och genom beslut 11/211/99 till TE-centralerna.

För det behandlings- och registreringsarbete som magistraterna utför redovisar PRS enligt beslutet ovan varje månad 17 % av de avgifter som magistraterna och TE-centralerna mottagit för handelsregisterutdrag till respektive magistrat eller TE-central och 44 % eller 75 % av avgifterna för bostadsaktiebolagens anmälningar. Handelsregistersystemet, ur vilket alla uppgifter ovan fås utgör grunden för de här redovisningarna.

På motsvarande sätt fakturerar PRS varje månad magistraterna och TE-centralerna för sin andel av de avgifter som magistraterna och TE-centralerna mottagit för diarieintyg, kopior av bolagsordningar och handelsregisterutdrag som dessa utfärdar. För magistraternas del grundar sig faktureringen på de uppgifter som handelsregistersystemet producerar och för TE-centralernas del tillsvidare på rapporter som centralerna lämnat in.

Patent- och registerstyrelsen har bett statens bokföringsnämnd om utlåtande i följande frågor:

1. Som vilket ämbetsverks avgiftsbelagda verksamhet räknas handelregisteravgifterna?
2. Hur skall respektive ämbetsverk bokföra betalningstransaktionerna?
3. Hur skall betalningarna upptas i respektive parts kostnadsmotsvarighetskalkyl?
4. Om PRS i sin bokföring behandlar sådana andelar som man betalat till ett annat ämbetsverk, är dessa då korrektivposter till inkomsterna, utgifter eller poster som redovisas via balansposterna?

Patent- och registerstyrelsen har inte presenterat några alternativa lösningsförslag i sin begäran om utlåtande.

Motiveringar till utlåtandet

Enligt 1 § i lagen avgifter för patent- och registerstyrelsens prestationer (1032/1992), som gäller tillämpningsområdet tas de avgifter som tillfaller staten för patent- och registerstyrelsens prestationer emot i enlighet med bestämmelserna i respektive lag. Lagen tillämpas även på prestationer som någon annan myndighet producerar och som grundar sig på det register eller det dataregister som patent- och registerstyrelsen för.

7 § i lagen ovan stadgar om fördelningen av avgifterna mellan myndigheterna. Enligt denna tar den myndighet emot avgiften till vars befogenheter beslut om produktion av prestationen i fråga hör. Den myndighet som tar emot avgiften är skyldig att ersätta en annan myndighet som deltagit i produktionen av prestationen för denna myndighets kostnader. Den myndighet till vars befogenheter det hör att fatta beslut om produktion av prestationen konstateras vara den myndighet som tar emot avgiften.

PRS behandlar de handelsregisteranmälningarna som de lokala myndigheterna, magistraterna och TE-centralerna lämnar till PRS. PRS får inkomsterna från de avgifter som de lokala myndigheterna tagit emot till fullt belopp.

Den myndighet som vid respektive tillfälle utfärdat intyg, kopior och utdrag ur handelsregistersystemet ansvarar för detta. Myndigheten i fråga bokför inkomsterna för de avgifter som man tagit emot för prestationerna som inkomster i sin avgiftsbelagda verksamhet.

Ersättning av kostnaderna till de övriga myndigheter som deltar i produktionen av prestationen grundar sig på 7 § i lagen om avgifter för PRS prestationer.

PRS ersätter de lokala myndigheterna för deras kostnader för produktion av prestationerna med de andelar av avgifterna för handelsregisteranmälningar som man redovisar till dem. Den här ersättningen är inte inkomst från den avgiftsbelagda verksamheten för mottagaren, utan en kostnadsersättning enligt 7 § i lagen om avgifter för PRS prestationer. Denna bokförs som övrig intäkt på konto *3988 i mottagarens bokföring. I PRS bokföring behandlas ersättningen som köp av tjänst på ett konto i kontoklass 4.

Till den del kostnaderna kan hänföras till de prestationer som de lokala myndigheterna utför, ersätter de lokala myndigheterna PRS för kostnader för utveckling, service och underhåll av handelsregistersystemet med andelar av de avgifter som man tar emot för prestationer som grundar sig på det register som PRS för. För mottagaren är inte heller denna ersättning inkomst från den avgiftsbelagda verksamheten, utan kostnadsersättning enligt 7 § i lagen om avgifter för PRS prestationer. I PRS bokföring bokförs ersättningen som övrig intäkt på konto *3988 samt i magistratens eller TE-centralens bokföring som köp av tjänst på ett konto i kontoklass 4.

Enligt 1 § i förordningen om grunderna för avgifter till staten (211/92) räknas även de kostnader som övriga statliga myndigheter haft för produktion av prestationen in i de totala kostnaderna för produktion av prestationen.

I prissättningen bör samma pris fastställas för likadana prestationer som utförs av olika myndigheter. Priset bör grunda sig på statens totala kostnader för produktion av prestationen, vilket förutsätter att de kostnader som ersätts till en annan myndighet ingår i prissättningen hos den myndighet som producerar prestationen.

I kostnadsmotsvarighetskalkylen presenterar PRS och de lokala myndigheterna den andra myndighetens andel av kostnaderna i punkten övriga gemensamma kostnader. Om en kalkyl som uppgjorts på det här sättet inte ger tillräckliga uppgifter om den aktuella kostnadsposten, skall den specificeras noggrannare.

Statens bokföringsnämnds utlåtande

De grund- och ändringsanmälningar som ansökan om utlåtande avser är PRS prestationer. PRS bokför inkomsterna från de avgifter som de lokala myndigheterna tagit emot till fullt belopp som inkomster från den avgiftsbelagda verksamheten. Magistraterna och TE-centralerna bokför de avgifter som man tar emot för handelsregisteranmälningar och som är PRS såsom en genomgångspost på konto 2583 Inkomster som överförs till ett annat räkenskapsverk i affärsbokföringen och på konto 610 Budgetinkomster som överförs till ett annat räkenskapsverk i budgetbokföringen.

De andelar av handelsregisteravgifterna som PRS redovisar till de lokala myndigheterna, med vilka PRS ersätter de kostnader som uppstår för deltagande i produktionen av prestationerna i fråga, är sådana kostnadsersättningar som avses i 7 § i lagen om avgifter för PRS prestationer som bokförs såsom övrig intäkt på konto *3988 i respektive lokalmyndighets affärsbokföring samt som inköp av tjänst på ett konto i kontoklass 4 i PRS bokföring.

De andelar av avgifter för diarieintyg, kopior av bolagsordningar och handelsregisterutdrag som magistraterna och TE-centralerna utfärdar och som redovisas till PRS utgör för sin del kostnadsersättningar enligt 7 § i lagen om avgifter som tas emot för PRS prestationer och bokförs såsom övrig intäkt på konto *3988 i PRS affärsbokföring och som inköp av tjänst på ett konto i kontoklass 4 i magistratens eller TE-centralens bokföring.

Den myndighet vars avgiftsbelagda verksamhet resultatet gäller, redovisar den andel av avgifterna som redovisats såsom ersättning av en annan myndighets kostnader i kostnadsmotsvarighetskalkylen såsom kostnader som uppstår vid produktion av prestationen. Denna kostnad upptas i punkten övriga gemensamma kostnader i kostnadsmotsvarighetskalkylen.

Ordförande   Eero Prepula

Sekreterare   Pirjo Rautio